

"KELEIVIS"
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS
Leidžia J. G. Gegužis & Co.
Prenumerata metams:
Amerikoje \$
Kanadoj ir užrubežiuose \$
Prenumerata pusei metų:
Amerikoje \$
Kanadoj ir užrubežiuose \$
Apgarsinimų kainos klauskit laišku.
Kreipiantis su kokiais nors reikalais, taip adresuokite:
"Keleivis," S. Boston, Mass.

KELEIVIS

"KELEIVIS"
LITHUANIAN WEEKLY
Published by J. G. Gegužis & Co.
Every Wednesday in Boston, Mass.
Represents over 4,000 Lithuanians in the City of Boston, 50,000 in New England and about 500,000 in the United States.
The Best Advertising Medium.
Advertising rates on application.
All communications should be addressed to:
"Keleivis," S. Boston, Mass.

No. 1

Telephone:
So. Boston, 596-M.

SO. BOSTON, MASS. 7 SAUSIO-JANUARY, 1920 M.

"Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the act of March 3, 1879.

Telephone:
So. Boston, 596-M.

Metai XV.

True translation filed with the post-master at Boston, Mass. on January 7, 1920, as required by the Act of October 6, 1917.

I kelias dienas suareštavo arti 5,000 ypatų.

DAUGIAUSIA SUIMTA LIETUVIŲ.

Apie 3,000 nepiliečių bus deportuoti; piliečiai bus traukiami teisman.

Pereitos pėnnyčios vakara po visą Ameriką prasidėjo ablava ant komunistų ir nuo to laiko suimta jau apie 5,000 žmonių. Daugiausia areštų buvo New York'e ir Chicagoje. Valdžios agentai ir dabar da tenai darbuojasi, nes keli šimtai komunistų, kuriuos buvo įsakyta areštuoti, pasislėpė.

Apie 3,000 suimtųjų valdžia laikys deportavimui. Ant Ellis Salos šalia New Yorko jau ir vietos nebeužtenka. Daug kalinių atgabenta ant Briedžio Salos (Deer Island) šalia Bostono.

Generalis prokuroras Palmer kreipėsi į kongresą su prašymu, kad šis kuogrečiausia priimtu keli mėnesiai atgal paduotą įstatymą sumanymą, kuris nurodo valdžiai, kaip elgtis su piliečiais, komunistais. Iki šiol federaliuose įstatymuose panašių taisyklių da nebuvo. Kaip tik įstatymas pereis, visi piliečiai komunistai bus traukiami teisman, kaip grovovai šios šalies valdžios. Pėnnyčios ir subatos kratose tokių komunistų, kurie turi pilietiškas popieras, buvo paimta keli šimtai.

Išrodo, kad šį kartą ablava buvo atkreipta daugiausia prieš lietuvius komunistus.

Suėme 160 lietuvių komunistų prakalbose.

Nashua miestelyje, New Hampshire valstijoje, lietuviai komunistai buvo parengę prakalbą ir išgarsinę, kad kalbės A. Karalius iš Chicago. Kaip tik žmonės susirinko, atėjo policija ir suėmė visą susirinkimą — išviso 160 žmonių. Iškalbėjęs, nekaltus žmones paleido, o 35 išvežė ant Deer Island. Bet ir tu tarpan pateko keliatas visai nieko bendra su komunistais neturintį žmonių.

Pasilikusios moteris su mažais kudiškais verčia ir keikia komunistus, kurie įtraukė dabar jas į tokį baisų vargą.

Buvo ir juokingų atsitikimų. Kuomet policija nuėjo į komunistų organizatoriaus Samulėno namus, jisai gulėjo jau lovoje. Pajutęs, kad atėjo policija, jisai movė per langą vienmarškinis ir dingo. Policija iššieskojo visą namą ir jau buvo nusiminusi, kad komunistas jai beveik išrūkų išspruko, kaip iš netolimo namo pasigirdo išsigandusio žmogaus šauksmas. Išbėgęs naktiniuose drabužiuose vyras pradėjo šauktis policijos pagalbos, sakdamas, kad jį jo kambaryje įbėgęs kažin koks žmogus ir, išokęs lovon, šalia jo atai-

gulus. Policija tuojaus nuėjo tenai ir ištraukė iš lovos komunistų organizatorių Samulėną. Jį parvedė namo, liepė apsirėdyti ir tuomet areštavo.

Haverhillje areštuota 20 lietuvių.

Haverhillio miestelyje, Mass. valstijoje, suimta 20 komunistų ir visi lietuviai. Tarpe jų yra paimti: Baltulionis, P. Zilaskas, Eidukonis, I. Paulukonis, J. Šileika, P. Dedukonis, A. Matulevičia, Fr. Kuznickas, J. Valatka ir J. Jurkunas.

Jis kambary, kur komunistai laikydavo susirinkimus, išvežta visi daiktai. Netik paveikslai, bet ir sieniniai kalendoriai buvo numinti ir išgabenti. Paimta taipgi komunistų ir LMPs kuopos čarteriai.

Valdžia, matyt, žino, kad LMPs užgyrė komunistų taktiką ir kad progresyvių organas "Moteryų Balsas" vedamas anarchistų dvasioj, nes kurios tik skaito tą laikraštį, tas irgi areštuojas.

Keliasdešimts areštuota Montelloje.

Montelloje buvo paimta keliasdešimts lietuvių, bet daugelį paleido, kuomet pasirodė, kad jie prie komunistų nepriguli. Sulaikyta yra šie: M. Briedis; Marė Valincauskienė (Vallen), P. Berzinis, J. Povilius (ne komunistas), D. Tribuliaskas (ne komunistas), S. Kleinauskas, M. Navickas, B. Čerauskas, G. Pakausis, P. Kmaras (didelis keikunas), S. Balčiūnas, A. Rinkis ir S. Šmitas.

Norwoode suėmė žiurinską ir kitus.

Norwoode pėnnyčios naktį paėmė komunistų agitatorių K. Žiurinską, Macėną, Krucą ir da 12 komunistų. Kai kuriuos paėmė tiesiog iš lovų. Pas kiekvieną darė kratas ir išvežė visus knygas, laikraščius ir kitokius rastus.

Žiurinskas buvo jau kelis kartus policijai prisiekęs, kad jis nėra joks komunistas, bet tas nieko negelbėjo. Moteris palikusi su mažais kudiškais dabar nebežino nei ką pradėti.

Jukelis ir A. Karalius taipgi areštuoti.

Komunistų Karalius, kurį jie buvo parsitraukę dabar į Bostono apeliinkę socialistas šmeizti, buvo paimtas Gardnerėje. Jo suėmimas buvo gana charakteringas. Sakydamas tenai komunistams prakalbą jisai pradėjo plusti visus lietuvių veikėjus. Išniekinęs "Keleivį," "Naujienas" ir visus socialistus, jisai pradėjo šaukti, kad darbininkai turi nuversti visas valdžias ir taip pat žinoma, Lietuvos valdžią, kuri kariauja prieš lenkus.

Anot komunistų Karalius, lietuviai buvo laukiniai žmonės; lenkai juos apšvietė, išmokino skaityti, parodė pasaulį, ir dabar prieš tuos lenkus Lietuvos buržuazinė valdžia nori kariauti — "šalin tokią valdžią!" sušuko jisai baigdamas savo kalbą.

Laikė pertraukos priešo lietuvis policmanas, kuris viešai laiką jo prakalbos klausėsi, ir sako: "Kad tu, kritikuotum kapitalistus, aš tau gal nieko nesakyciau, bet kada tu niekini savo žmones ir agituoji prieš Lietuvą, tai jau tave reikia vesti į dželą." Ir nusivedė. Jį pastatė po \$2,000 kaucijos. Teismas busias 9 sausio. Suėmė ir daugiau komunistų Gardnerėje.

Taip mums apie tai pasakojė atvažiavę iš Gardnerio du lietuviai, kurie tose prakalbose buvo.

"Christian Science Monitor" rašo, kad Elizabethė, N. J., tapo suimtas komunistų agitatorius Jukelis. Kartu su juo esą areštuoti Plungis, Žilinskis ir keliatas kitų.

Suimta 25 laikraščių redakcijos.

Darydama šitą užpuolimą, valdžia stengėsi pasiekti kiekvieną komunistų propagandos šaltinį. Vien tik komunistų partija turėjo 25 laikraščius, kurie buvo leidžiami daugiausia svetimomis kalbomis ir traukė svetimačius komunistų partijon. Komunistų darbininkų partija, prieš kurią šitas užpuolimas taipgi buvo taikomas, varė savo propagandą daugiausia lapeliais, kurių paimta 33 miestuose ke- i tona. Be laikraščių, komunistų partija užlaikydavo da armiją agitatorių tarpe svetimačius. Keli dešėtkai tų agitatorių taipgi oakliuvo į valdžios rankas.

Apie laikraščius visų žinių Washingtone da negauta, bet sako, kad reikia tikėtis, jog visų 25 komunistų organų redakcijos buvo arba bus areštuotos.

Aiškių komunistų areštuota sulgy miestų esą taip: New York'e paimta 201 komunistas, daugybė literatūros, organizacijos rekordų ir knygu.

Newarke 300 aiškių komunistų ir jų viršininkų, tu tarpe ir valstijos organizatorių. Artrasta dar kelios bombos ir kitokių ginklų.

Detroite suimta daugiau kaip 600 žmonių. 207 iš jų išegzminuota ir nei vieno nepaleista. "Minios Name," kur buvo komunistų buklė, padaryta krata. Suimta lenkų komunistų laikraščio "Glos Robotniczy" redakcija ir jo vedėjas Wincenty Dmowski.

Hartforde suimta 12 komunistų ir paimta daugybė literatūros. Mikolas Zvingilas, lietuvių komunistų organizatorius, taipgi papuolė. Ovylika žmonių areštuota Bridgeporte, 5 Waterburyje ir 5 Ansonijoje.

San Franciscoj suimta 28, tu tarpe 11 vokiečių, 8 rusai, 1 norvegas, 1 italas ir 1 kyrietas.

Kansas City'je suimta 40 žmonių, daugiausia rusų ir

kroatų; kartu su jais papuolė ir žydų komunistų partijos sekretorius Meyer Loonin.

Buffaloje 73 areštuoti laikomi be kaucijos, o kiti dar tardomi.

Chicagoje suimta apie 300 žmonių.

Baltimorėje areštuota 24 žmonės ir paimta keli tonai literatūros. Beto da valdžios agentai čia rado latvių komunistų partijos narių surašą ir adresus.

Bostone ir jo apeliinkeje suimta apie 600. Suimtųjų priešakyje stovi A. Karaliaus vardas. Valdžia jį laikio lietuvių komunistų organizatorium.

Montelloje sulaikyta išviso 20 žmonių, visi lietuviai. Komunistų kambariuose čia buvo padaryta krata, paimtas čarteris ir mokesčių knyga.

Philadelphioj suimta 125, iš kurių 100 esą aiškių komunistų.

Trentone ir Camdene, New Jersey valstijoje, suimta 116 žmonių, tu tarpe esą areštuotas ir labai žymus komunistų lyderis.

New Hampshire valstijoje suimta suviršum 200.

Rockforde, Ill., areštuota 185 žmonės.

Milwaukee ir Clevelande suimta apie 100. St. Louis'e 16, Pittsburg'e 15, Louisville'je 20, Grand Rapids 25, New York'e 750.

Latviai šaukia lietuvius konferencijon.

Iš Helsingforso pranešama, jog Latvijos valdžia pakvietusi Lietuvą, Lenkiją, Finlandiją ir Estoniją prisijusti savo delegatus konferencijon, kuri turės atsidaryti Helsingforse 4 sausio, kad apkalbėjus, kaip pagelbėti Estonijai, kurią dabar pradėjo spausiti bolševikai.

EGIPTAS KOVOS UŽ NEPRIKLAUSOMYBĘ.

Anglijos kolonijų ministris Milner išleido anadien pranešimą, kad komisija, kurios jis esą pirmininku, norinti sutaisyti egiptėnų troškimus su Anglijos reikalais, ir paskatino agiėntus pasakyti atvirai savo norus. Egipto nacionalistų partija ant to atsakė, kad Egiptas yra pasiryžęs kovoti už pilną nepriklausomybę nuo Anglijos.

"Egipto troškimai yra žinomi visam pasauliui ir jokie tyrinėjimai čia nereikalingi," sako nacionalistų partijos laikraštis, ir priduria, kad Milner'o kvietimas pavienių žmonių tartis su jo komisija yra "bergždžias darbas."

PALIKO KATALIKO VYSKUPUI KUDIKI.

Trenton, N. J. — Kalėdų dieną, kuomet bažnyčioj garsiai gaudė varpai, prie katalikų vyskupo Walsho durų smarkiai suskambėjo varpelis. Kuomet vyskupo gaspadinė išėjo laukan patvirtinti, prie vyskupo durų buvo padėtas ir paliktas tik ką gimęs kudiškis.

Judeničiaus kariumenė keblam padejime.

Rygon anadien atvyko generolas Judeiči, francuzų armijos atstovas generolas Etievant ir estų premjeras Piip pasitarti su Latvijos valdžia, kas daryti su buvusia Judeničio kariumene. Sąjungininkai nori prikalbinti Latviją, kad ji suteiktų Judeničio kareiviams prieglaudą. Iki šiol Latvija nenorėjo prie to pristoti.

Generolo Judeičio kariumenės padėjimas kas diena darosi vis aršesnis. Sulgy padarytos dabar su bolševikais sutarties, Estonija turi Judeničio kareivius nuginkluoti. Nuginkluota šita kariumenė turės pakrikti ir daug "gerų oficerių" neteks džiabo. Neturėdamos iš ko gyventi, gausios šitų juodašimčių turės plėsti žmones, kaip tai darė Lietuvoje sąjungininkų globojami vokiečiai "kolčakininkai." Bus neišvengiamas susirėmimas su estais. Judeničininkai ir dabar jau skundžiasi, kad estai sulaiką nuo jų maista.

Tai ve, ką daro svetimu imperialistų intrigos Pabal-tijoj!

DENIKINO ARMIJA GALI TIK RUMUNIJOS ISSIGELBETI.

Ženevoje gautos žinios sako, kad buvusi generolo Denikino liuosnorių armija likos visiškai atskirta ir vienatinė viltis jai išsigelbėti, tai bėgti Rumunijon.

GENEROLAS ČELNOKOV UŽMUŠTAS.

Londonas. — Iš Mach'vos bevieliu telegrafu pranešama, kad pietų Rusijoj bolševikai sumušė generolą Montovo ir Čelnokovo spēkas, paimdami 15 kanuolių, 1,000 arklių ir 300 belaisvių. Žinia priduria, kad 1,000 kazokų buvo užmušta, tu tarpe ir pats generolas Čelnokov.

DIDZIAUSIA SALE PASAULYJE.

Laikraščiai praneša, kad Paryžiuje nutarta pastatyti žemdirbystės ir arklių parodai rūmą, kuris užimsias 18 ir pusę akrų žemės ir busias didžiausis triobėsis visam pasaulyje. Jo pastatymas reikalaus 4 metų laiko.

NUPUOLĖ NUO STOGO.

Portlande, Me., nupuolė nuo stogo trys malioriai. Vienas užsimušė ant vietos, antras sunkiai susižeidė, o trečias tik prisitrenkė.

STREIKO VADĄ NUTEL-SĖ KALĖJIMAN.

Kanadoj likos nuteistas dvimet metam kalėjimo R. Russell, kuris pereita pavasari vedė Winnipego streiką.

Ant Naujų Metų bolševikai išsiuntinėjo pasauliui bevieliu telegrafu pareiškimą, jog ateinančiais metais ant viso žemės kamuolio užviešpatausią sovietai.

Streikieriai paėmė anglies kasyklas i savo rankas.

POLITINIS SUJUDIMAS URAGUAY RESPUBLIKOJ.

Uruguay respublikoj, pietų Amerikoje, pasidarė daug triukšmo. Prezidentas Brum liepė areštuoti ir uždaryti kalėjiman tautininkų vadą Candreoli, kaltindamas jį paskelbimu valdžios dokumentų apie rinkimus, kas esą priešinga įstatymams. Šitais dokumentais Candreoli norėjo parodyti visuomenei, kad "Colorados" partija, kurios prezidentas yra vadu, rinkimų metu darė sukybių prieš tautininkų partiją.

Candreoli suėmimas buvo augščiausias laipsnis nesutikimų tarpe prezidento ir parlamento, todėl politinis upas visoj respublikoj pasilare labai įtemptas.

Nors parlamente "coloradininkų" yra didžiuma, tačiau didele didžiuma balsų parlamentas priėmė rezoliuciją, kuri isako teisėjui atstovą Candreoli tuojaus paleisuoti. Be to da parlamentas išnešė prezidentul papeikimą, užreikšdamas, kad areštuodamas parlamento atstovą jisai sulaužė konstituciją, kuri sako, kad atstovas negali būti areštuotas. Tuo tarpu prezidentas liepė kariumenei buti pasirengus prieš galimas demonstracijas.

ISTEIGĖ ARMENAMS APSIVEDIMO BIURĄ.

Amerikiečių organizacija Artimiesiems Rytams Šelpti įsteigė Brusos mieste, Mažoj Azijoj, apsigvedimo biurą armenams, kuris padeda paliuosuotoms iš turkų heremu armenams susijieškoti vyrų.

Daug vyrų atvažiuoja iš Armenijos įieškoti sau moterų ir jeigu toks armenas atranda sau merginą, kuri sutinka už jo tekėti, būras tuojaus juodu sužaduoja.

Vesdamas tokią merginą, vyras visuomet supranta, kad ji jau perėjusi heremo gyvenimą ir turėjo tenai pillyti kokio nors turko pačios pareigas, bet jis taipgi supranta, kad ji buvo tenai paimta prieš savo norą ir todėl savo dvasioje tebėra la "nekalta." Biuro viršininkai sako, kad jie daug tokių merginų išleidžia už vyrų.

SKAITO KARĖS NUOSTOLIUS.

Tam tikri teismai Francuzijoj pradėjo skaityti karės špustytose vietose žmonių nuostolius. Nukentėjusių nuo karės žmonių esą 300,000 ir suskaitymas palarytų jiems nuostolių užinsias apie 7 metus laiko.

Sąjungininkų taryba pranešė Vokietijai, kad jos kariumenės demobilizacija einant viso žemės kamuolio užsumazinti armiją iki 100,000

Anglijoj, Derbyshire apygardoje, yra nuo senų laikų užsilikęs įstatymas, kuris sako, kad jei vienas kasyklos savininkas negali savo kasyklos operuoti, tai kitas gali ją paimti. Procedura labai lengva. Reikia tiktai pripilyti ant lentos pranešimą netoli tokios kasyklos ir užregistruoti tą pranešimą senam sueigos bute Wirksworth'e. Jeigu i tris savaites po to senas savininkas kasyklos neatidaro, ją paima naujas reikalautojas.

Dabar toj apeliinkej streikavo angliakasiai ir, žinoma, kasyklos turėjo užsidaryti. Taigi streiko vadai, pasiremdami tuo įstatymu, išlipino apskelbimus, kad kasyklos pereina į darbininkų rankas, ir užregistravo tuos apskelbimus sueigos bute. Savininkai nesutiko streikierių reikalavimą išpildyti ir po trijų savaičių kasyklos perėjo į pačių darbininkų rankas. Dabar jie naudos jas kooperacijos pamatais.

ATVAŽIAVO TURKIJOS GRAIKŲ MISIJA.

Nori atiduoti Graikijai Konstantinopolį ir visą Trakiją.

Šiomis dienomis atvyko New Yorkan Turkijos graikų misija, kurios tikslas yra įteikti prezidentui Wilsonui peticiją su 360,000 Trakijos graikų parašais, reikalaujančiais, kad Konstantinopolis ir visa Trakija būtų prijungta prie Graikijos. Tiktai tuo budu galima teisingai išristi Turkijos klausimą, pasakė misijos galva Niko Kalčas. Bet jeigu sąjungininkai su tuo pasiulymu nesutiktų, jisai pridurė, tai Konstantinopolis turi buti internacionalizuotas.

FILIPINAI REIKALAUJA NEPRIGULMYBES.

Šiomis dienomis iš Manilos išplaukė jau Filipinų misija reikalauti iš Suvenytų Valstijų valdžios neprigulmybės. Kaip pirmutinę Filipinų atstovybėn, sugrįžusio iš Amerikos pereitą vasarą, taip ir šiton misijon ineina abiejų Filipinų atstovybės butų nariai. Be to da šitoj delegacijoj esą atstovaujami ir darbininkų reikalai.

Be atsisaukimų į kongresą, misija ketina da įteikti savo salų gyventojų reikalavimus republikonų ir demokratų partijų suvažiavimams ir reikalauti, kad Filipinų neprigulmybė būtų išrašyta i tų partijų programą.

Misija atvyksianti Washingtonan vasario pabaigoj arba kovo pradžioje.

Dupont parako birbtuvėj, Wilmingtone, Del., pereitą pėnnyčią ištiko eksplozija. Penki darbininkai likos užmušti.

"Kairiasparniņi" smuklino pirmutinis pavyzdīs apīreīška Chicagoj, kur "kairiasparniņi" centras. Šītamīēste lietuvīški "kairiasparniāi" visai smunka veikimo žvīlsnīu. Jīe sudaro maža daļī vietos lietuvīj tarbē, nors šu tuo ī nesīkaito. Greīčiau aplīžuvauga ītūs Chicagoj lietuvīj veikījes īr laikrāščūs. Pavyzdžiui, īnt dantu kapoja dienrāštī

**Sīta ērkšlē tukstānciā moterū su pasītenkīnīnī rekomenduojā. Pada-
yā is mīnīstō raudonā gumā, ītālī-
nā savijē 8 uncijas vandens, ērkš-
kīa placiā ī salīs, tāip kad plaujā vi-
nas dāvis vietos. Pasiusk \$1.75 su
savo antrašū, tāipgi \$1.50, stampomīs
lī apmēkjojē persiuntom. Turī-
nē daugybē tīnēs panašīj dalykū ī
prietaisū. Rašykīt tvojāus. (?)**

**FISHLEIGH & CO., Dept. 924,
CHICAGO, ILL.**

**Už Suv. Valst. rubelēj kaimā \$2., pi-
ņīnīt su tām priisūtīj īkālno.**

VAL. BACHEVIČIA
279 Hanover Street,
Boston, Mass.

SPEAR
40 Court St.

Boston, Mass.

et in numeris.....

Gatvė ir numeris.....

Mientas..... Valstijn.....

